

INNEHÅLL:

BESLUT "NATURRESERVAT PRÄSTKOGSSTUGAN": 1986-08-04
SKÖTSELPLAN "NATURRESERVAT PRÄSTKOGSSTUGAN"

*****

LÄNSSTYRELSEN KOPPARBERGS LÄN
Naturvårdsenheten

BESLUT: 1986-08-04
DNR: 11.131-3878-84 (2039)

NATURRESERVAT

BESKRIVNING AV RESERVATET

Reservatets benämning: Prästkogsstugan
Kommun: Älvdalen
Socken: Älvdalen
Fastighet: Kyrkbyn 49:1
Ägare: Älvdalens pastorat
Lägesbeskrivning: Topografisk karta 15 E Älvho SV
Läge i rikets nät: X-6811 Y-1405
Areal: 5,5 ha
Naturvårdsförvaltare: Skogsvårdsstyrelsen

GRUND FÖR BESLUT

Reservatet Prästkogsstugan hyser en barrblandskog där inslaget av grova och höga träd är ovanligt stort. Skogen bör få synliga spår av avverkning och har en ur landskapsbildssynpunkt synnerligen tilltalande prägel. Inom reservatet finns två äldre byggnader som använts vid tidigare skogsbruk.

Områdets högsta värde ligger i dess orörda karaktär med goda möjligheter att utvecklas mot urskog. Även kulturhistoriska aspekter bidrar till områdets värde och möjligheter vad gäller rörligt friluftsliv.

Ändamålet med skyddet är att bevara området mot exploatering samt att låta det utvecklas på naturlig väg. Vidare skall skyddet befrämja områdets möjligheter vad gäller skogsvårdshistoria och friluftsliv.

BESLUT

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1974:1025) förklarar länsstyrelsen det område som utmärks på bifogad karta som naturreservat. När detta beslut vunnit laga kraft upphävs länsstyrelsens beslut av den 10 juli 1961, som avser naturreservatet Kronstugan.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan avgivna föreskrifter skall gälla beträffande området.

A. FÖRESKRIFTER JÄMLIKT 8 § NATURVÅRDSLAGEN ANGÅENDE INSKRÄNKNING I MARKÄGARES OCH ANNAN SAKÄGARES RÄTT ATT FÖRFOGA ÖVER FASTIGHET INOM RESERVATET

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets

topografi och dess karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, spränga, muddra, borra, schakta, dika, dämna, dränera, utfylla, plöja eller utföra annan markberedning,

- anordna upplag,
- dra fram mark- eller luftledning,
- uppföra ny byggnad eller annan anläggning,
- använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
- tillföra handelsgödsel,
- avverka, röja eller utföra skogskultur,
- jaga, undantag gäller för älgjakt, dock får ej jaktpass anordnas inom reservatet.

B. FÖRESKRIFTER JÄMLIKT 9 § NATURVÅRDSLAGEN ANGÅENDE MARKÄGARES ELLER ANNAN SAKÄGARES SKYLDIGHET ATT TÅLA VI SST INTRÅNG

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtages inom området som framgår av bifogad skötselplan.

C. FÖRESKRIFTER JÄMLIKT 10 § NATURVÅRDSLAGEN OM VAD ALLMÄNHETEN HAR ATT IAKTTAGA INOM RESERVATET

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- medföra ej kopplad hund,
- göra upp eld,
- bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, ta frö och skada vegetationen i övrigt genom att gräva upp örter, gräs, mossor eller lavar,
- plocka blommor, gräs, mossor eller lavar,
- tälta,
- utplacera orienteringskontroll,
- framföra motordrivet fordon.

D. BESTÄMMELSER JÄMLIKT 9 § NATURVÅRDSFÖRORDNINGEN OM VÅRD OCH FÖRVALTNING

- a Syftet med vården och förvaltningen
Reservatet skall vårdas så att ändamålet med reservatet tryggas.
- b Skötselplan
Reservatet skall vårdas enligt bifogade skötselplan som härmed fastställs.
- c Reservatet skall utmärkas i enlighet med svensk standard och statens naturvårdsverks anvisningar.
- d Naturvårdsförvaltare: Skogsvårdsstyrelsen med undantag av byggnaderna som förvaltas av markägaren, Älvdalens pastorat.

Detta beslut kan överklagas hos Jordbruksdepartementet, se bilaga formulär 6 a.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit länsråd Åke Etsare, beslutande, länsantikvarie Ulf Boäthius, förste länsassessor Stig Holback, länsarkitekt P Folke Nyholm, naturvårdsdirektör Carl Sundt, byrådirektör Örjan Westlund och byrådirektör Hannes Mellquist, den sistnämnde föredragande.

Åke Etsare

Hannes Mellquist
Si da 2

Bilagor:
Kartor (3 st)
Skötselplan
Besvärshänvisning

*****

NATURRESERVAT SKÖTSELPLAN PRÄSTKOGSSTUGAN

UPPRÄTTAD AV SKOGSVÅRDSSTYRELSEN I KOPPARBERGS LÄN
FASTSTÄLLD AV LÄNSSTYRELSEN I KOPPARBERGS LÄN 1986-08-04.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRORD

I ALLMÄN BESKRIVNING

- 1 Administrativa data, se bilaga 2
- 2 Grunden för beslutet, se bilaga 2
- 3 Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden
  - 3.1 Naturförhållanden
  - 3.2 Kulturhistoriska förhållanden
  - 3.3 Tillgänglighet
  - 3.4 Slitage- och störningskänslighet
  - 3.5 Källuppgifter

II PLANDEL

- 1 Disposition och skötsel av mark och vatten
  - 1.1 Övergripande mål
  - 1.2 Behandling av skötselområden
- 2 Anordningar för rekreation och friluftsliv
  - 2.1 Övergripande mål
  - 2.2 Riktlinjer och åtgärder
    - 2.2.1 Tillgänglighet
    - 2.2.2 Friluftsanordningar
  - 2.3 Information
  - 2.4 Utmärkning av naturvårdsobjektets gräns
- 3 Tillsyn
- 4 Finansiering av naturvårdsförvaltningen
  - 4.1 Kostnadsfördelning

Bilagor

- 1 Karta 1. Översiktskarta (länskarta)
Karta 2. Översiktskarta, utdrag ur topografiska kartbladet 15 E Älvho SV, skala 1:50 000
Karta 3. Detaljkarta, utdrag ur ekonomiska kartbladet 15E 2b Finnholmsberget med naturreservatets gränser inlagda, skala 1:10.000.
- 2 Länsstyrelsens beslut

FÖRORD

Föreliggande förslag till skötselplan har upprättats under hösten 1984 av Lennart Bratt vid skogsvårdsstyrelsen i Falun. Till grund för skötselplanen ligger ett fältbesök i oktober 1984 samt markägarkontakter.

Skötselplanen är av detaljerad typ.

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET PRÄSTKOGSSTUGAN, ÄLVDALENS KOMMUN

I ALLMÄN BESKRIVNING

1 ADMINISTRATIVA DATA (se bilaga 2)

2 GRUNDEN FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER (se bilaga 2)

3 ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3.1 Naturförhållanden

Reservatet är beläget på Finnholobergets branta sydvästsluttning ned mot Rotnen. Det ligger på mellan 525 och 575 meters höjd över havet. Här växer en frodig barrblandskog med inslag av imponerande gamla träd. Tallar av cirka 250 års ålder förekommer medan granarna är av lägre ålder men ofta mycket höga, uppåt 27 meter. Inslaget av döda och fallna träd är lågt varför något intryck av naturskog inte uppstår. Till detta bidrar även den kraftiga granföryngringen. De högsta delarna av reservatet skiljer sig genom en betydligt större andel tall, mestadels rätt klen. Fältskiktet inom grandominerande områden består huvudsakligen av blåbärsris och väggmossa medan inslaget av limgon och lavar ökar i de torrare tallmarkerna.

3.2 Kulturhistoriska förhållanden

Mitt i reservatet finns de byggnader som givit namn åt området. Någon gång kring sekelskiftet anlades här en skogsvaktarstuga. Denna är delad i två hälften med separata ingångar (skogsvaktar- respektive arbetardel). Femtio meter härifrån står ett vackert timrat stall. Storskipteskartan från 1880 redovisar en idag osynlig väg som passerade reservatet i sydväst innan byggnaderna uppfördes. Sannolikt har en del virkesuttag gjorts via denna väg.

3.3 Tillgänglighet

Med bil nås reservatet från vägen Älvdalen-Lillhärdal. Där vägen viker av österut längs Rymmans dalgång leder en skogsbilväg norrut uppför en brant sluttning. Efter cirka 4 km når man den vägvisare som utvisar början av den markerade stig som leder till reservatet. Parkerings- och vändmöjligheter saknas här varför man bör fortsätta en bit uppför backen där sådana möjligheter finns. Området är lättillgängligt under barmarksperioden.

3.4 Slitage och störningskänslighet

Området är inte särskilt känsligt vare sig ur slitage- eller störningssynpunkt. Vid ett ökat besöksstryck skulle skador på markvegetationen runt byggnaderna dock kunna uppstå.

3.5 Källuppgifter

Uppgifter om och synpunkter på reservatet har lämnats av Erik Bogg, kyrkorådet, Älvdalens församling.

II PLANDEL

1 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

1.1 Övergripande mål

Målet för områdets skötsel och disposition är att skydda områdets vegetation och djurliv mot exploatering samt att värna om dess utveckling mot naturskog. Områdets förutsättningar att ge

insikt i skogsbrukshistoria bör vidare tillvaratas.

1.2 Behandling av skötselområden
Området indelas i två skötselområden. Dels skogsmarken dels byggnaderna med närmaste omgivande mark.

Skötselområde 1 Skogsmarken

Beskrivning: Området är bevuxet med en barrblandskog med inslag av gamla grova träd. Reservatets kärnområde domineras av gran medan kanterna och framför allt nordöstra delen är talldominerade.

Mål: Skogen ska utvecklas fritt mot naturskog.

Åtgärder: Inga åtgärder.

Skötselområde 2 Byggnader och närmast omgivande mark

Beskrivning: Boningshuset är timrat i två delar, vardera med separat ingång. Huset är panelklätt och rödmålat. Taket är täckt med gamla tvåkupiga tegelpannor som ännu är ganska hela. Huset har värmts av kamin med en plåtskorsten som har fallit ned bakom huset. Trapporna är ruttna och ganska farliga. Invändigt består möbleringen av väggfasta sängar, matbord och någon stol. Golven är korkmattetäckta och i ganska dåligt skick.

Stallet är i bättre skick med friskt, blekt, rödmålat timmer. Mellan taket och själva stallutrymmet är ett öppet förvaringsrum utan väggar. Taket har samma tegel som boningshuset och är kraftigt mossbevuxet. Tyvärr har det givits vika på ett ställe. Stallinredningen är välbevarad.

Vedskjulet och torrdasset är enkla takpappstäckta byggnader som ännu fyller sin funktion.

Brunnen är belägen i sänkan mellan husen. Den är byggd av cementeringar och saknar lock. Vattnet verkar friskt.

Mål: Byggnaderna bör kunna begagnas som rast- eller övernattningsstugor för det rörliga friluftslivet. De har dessutom stor betydelse för totalbilden av det forna skogsbrukslandskapet varför de bör återställas i ursprungligt skick.

Åtgärder:

En inte alltför omfattande upprustning bör innefatta följande åtgärder:

- byte av trasigt tegel, takpapp och skadat takvirke. Så långt möjligt bör de imponerande tjocka mossmattorna skyddas.
- reparation av trappor och ytterdörrar.
- iordningställande av kamin och skorsten.
- reparation av golv samt invändig uppsnygning med förbättring av sitt- och köjplatser.
- bortforsling av skräphögar.
- nytt lock till brunnen.
- upparbetning av träd som fallit i husens omedelbara närhet. Virket lagras i vedskjulet.

2 ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

2.1 Övergripande mål

Ändamålet med reservatet är huvudsakligen att bevara skogen från exploatering och att främja dess utveckling mot naturskog. Några anläggningar utöver redan befintliga är därför inte förenliga med detta ändamål. De byggnader som finns skall dock kunna utnyttjas av det rörliga friluftslivet. Målsättningen är vidare att bibehålla områdets lättillgänglighet samt att informera om dess kvalitéer.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

2.2.1 Tillgänglighet

Beskrivning: Se punkt 3.3 sidan 3.

Åtgärd: En enkel parkering typ mötesplats bör i ordningställas på norra sidan av vägen där stigen börjar.

2.2.2 Fri luftsanordningar

Vandringsspår och leder

Beskrivning: En markerad stig leder från parkeringsplatsen till reservatets västra hörn. En vägvisare utpekar stigen början.

Riktlinjer: Vandringsspår inom reservatet bör anordnas endast om slitaget ökar. För närvarande finns inget behov.

Åtgärd: Stigens utmärkning skall underhållas och förbättras i några svängar där den är svår att följa.

2.3 Information

Informationstavlor skall sättas upp vid stigen början och där stigen når reservatsgränsen.

2.4 Utmärkning av naturvårdsobjektets gräns

Utmärkning skall utföras enligt svensk standard (SIS 031522). Gamla naturminnesskyltar avlägsnas.

3 TILLSYN

Tillsyn utföres av naturvårdsförvaltaren.

4 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Underhållsåtgärder samt uppsättning av information 1 dags-
verke/år.

Tillsyn 1dv/år.

Restaurering av byggnader 25 dv.

Uppmärkning av områdets gränser 1 dv.

Anläggande av parkeringsplats 1 dv.

4.1 Kostnadsfördelning

Staten svarar för kostnaderna för samtliga åtgärder som rör underhåll, uppmärkning, tillsyn samt renhållning.